

som vil være en nødvendig Følge af Retsreformen, og det vilde altsaa forsaavidt være at foregribe Sagen nu allerede at udtale en bestemt Mening derom, men dog skal jeg for mit Bedkommende ikke lægge Skjul paa, at jeg har den Tro, at Amtmændenes Antal vil kunne endog ikke ganske ubetydelig indskrænkes, navnlig naar Anklagemyndigheden bliver ordnet anderledes, end den nu er. Sige som jeg tror, at det vil være muligt at gjøre dette, saaledes vil jeg for mit Bedkommende ønske, at det maa ske, thi det vil efter min Formening være en Betingelse for, at denne Overøvrighedsinstitution kan komme til at indtage den Stilling i Statssamfundet, som forekommer mig at være den helbige. Saalænge vi imidlertid have Amtmændene, saalænge vi skulle beholde dem, er det jo i ethvert Tilfælde en Selvfølge, at de skulle lønnes, og Regjeringen har jo kun opfyldt en ligefrem, i den gjældende Lov foreskrevne Pligt, naar den har forelagt Loven om Lønninger for forstjellige under Indenrigsministeriet hørende Embeds- og Bestillingsmænd, derunder Amtmændene, til Revision. Regjeringen har i den Henseende kun gjort, hvad den skulde gjøre. Jeg mener imidlertid, at naar en Lov overhovedet skal forelægges til Revision, saa er det ikke saaledes at forstaa, at man skal forelægge Loven i ethvert Tilfælde saa at sige usforandret; men Regjeringen skal undersøge og Rigsdagen skal undersøge (Udfryselse af Berg), begge have den konstitutionelle Pligt at undersøge, hvorledes Forholdet stiller sig, om der er Anledning til at gjøre Forandring i de nu gjældende Bestemmelser, eller om det er rigtigst at lade dem vedblive usforandrede. Jeg gaar ud fra, at det ikke kan komme ret mange uventet, at Regjeringen for Amtmændenes Bedkommende har foreslaaet en Forhøielse i deres Lønning. Jeg tror, det er erkjendt af alle dem, som i alt Fald tilbørlig have undersøgt og kjendte Forholdet, at de Lønningsforhold, under hvilke Overøvrighedspersonerne her i Landet for Liden befinde sig, maa siges at være meget usyldestgjørende; men hvad jeg tror, man maasse kunde undre sig over, er, at Regjeringens Forslag har indskrænket sig til det, som der foreligger. Der er blandt Andre af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) gjort Bemyndinger til, at det skundom skulde kunne siges, at en enkelt Amtmand maasse ikke tilstrækkelig havde varetaget de alvorligste og betydningsfulde Pligter, der paahvile ham som Overøvrighed. Hvorvidt dette maatte forholde sig saaledes, derom skal jeg ikke udtale nogen Mening, men hvad jeg vil tillade mig at udtale, er, at forsaavidt man virkelig vil have dygtige Embedsmænd i denne Stilling, der skulle gjøre Fyldest, som det kan forlanges af dem, saa skal Lønnen ogsaa staa i et passende Forhold dertil; men den Løn, som er tillagt en Amtmand efter de nugjældende Bestemmelser, er aldeles ikke svarende hertil. Derfor

har ogsaa Erfaringer viist, at, forsaavidt det ikke er Meningen, at disse Stillinger, der ere af den største Betydning for Landet, skulle forbeholdes unge Adelsmænd, som have en Rigdom i Baghaanden, som har man Vanskelighed ved at faae disse Embeder besatte. Det har tilstrækkelig viist sig, at den Løn, der er henlagt til en Amtmand, ikke er tilstrækkelig til, at han kan leve saaledes, som det ifølge hans Stilling maa fordres. Lønnen er lille; men det Bederlag, man har tillagt Amtmændene under Benævnelse af Repræsentationsudgifter, tager jeg ikke i Betænkning at kalde latterligt lille. Jeg vil ikke komme ind paa personlige Tilfælde; men det er Noget, som ikke blot jeg, men flere, der kjende til Forholdene, ville kunne oplyse ved Exempler, at det forholder sig, som jeg har sagt, og at navnlig Repræsentationsudgifterne ere aldeles utilstrækkelige, saaledes som Forholdene have udviklet sig, og efter de Krav, der stilles ikke blot fra Statens Side, men jeg kan ogsaa sige fra Medborgeres Side til en Amtmands Optraeden. At det nu forholder sig saa, hvad Lønningerne for Amtmændene angaar, er imidlertid ikke Rigsdagens Skyld. Det feiler ikke, at, naar der ofte har været reist Klager over den utilstrækkelige Maade, hvorpaa Amtmændene ere lønede, har man henvist til Rigsdagen, og man har naturligvis talt ilde om Folkethinget, som er saa knapt med sine Lønninger. Men Rigsdagen og Folkethinget er angerkjendt i denne Henseende. Ansvarer derfor maa hvile paa de forstjellige Regjeringer, og det er egentlig det, som det interesserer mig at oplyse. I 1861, da disse Forhold første Gang bleve ordnede ved Lov, bestemte man Amtmændenes Lønninger til 2,600 Rdlr. at begynde med og 3,600 Rdlr. som Maximum, men, vel at mærke, deraf skulde en Del udbetales efter Kapitelstart, hvilket jo i Virkeligheden førte til, at Lønningen var i alt Fald 2—300 Rdlr. højere. Da man i Aarenes Løb fandt det rettest at afskaffe eller rettere sagt ombytte denne særegne Maade at forhøje Lønningerne paa mod faste Bederlag, var der en naturlig Opfordring for Regjeringen til overhovedet at revidere Lønningsloven. Resultaterne fremkom i Aarene 1866—67 og følgende Aar. I Lovforslaget, der svarer til det nuværende, det, som ligger til Grund for Loven af 1871, finder man for Amtmændenes Bedkommende den Udtalelse fra Regjeringen — det var i 1866—67 —, at man ikke fandt tilstrækkelig Anledning til at foreslaa noget Bederlag for dette Særtillæg, som skulde bortfalde for denne Slags Embedsmænd saavel som for alle andre Embedsmænd, og at man derfor kun indstillede Lønningerne for Amtmændene med de samme Bøvelser, som staa i Loven af 1871, uagtet, som sagt, Bederlaget i dette Særtillæg skulde bortfalde. Det var 2,600 Rdlr. at begynde med og 3,600 Rdlr. at ende med. At Rigsdagen fra 1866 til 1871 — før det sidstnævnte Aar blev